

Statens legemiddelverk  
Cecilie Kjørholt  
Sven Oftedals vei 8  
0950 Oslo

Deres ref.: 2006/2918

Vår ref.: 2006/429 - 2  
MAB KNMA 452.2

Saksbeh.: Knut Matre

Dato: 24.04.2006

## ■ Svar på høring - Vurdering av ordningen med salg av reseptfrie legemidler utenom apotek

Konkurransetilsynet viser til brev fra Statens legemiddelverk datert 17. mars 2006. I brevet bes det om en vurdering av ordningen med salg av visse reseptfrie legemidler utenom apotek. Høringsfristen er satt til 24. april 2006.

Legemiddelverket har fått i oppdrag av Helse- og omsorgsdepartementet å vurdere ordningen med legemidler utenom apotek (LUA). Det ble åpnet for salg av visse reseptfrie legemidler utenom apotek i november 2003.

Konkurransetilsynet er positivt til ordningen med salg av legemidler utenom apotek, fordi ordningen har gitt bedre tilgang til disse produktene, både når det gjelder antall utsalgsteder og utvidede åpningstider. Etter at ordningen ble innført har man også sett at apotekene har gått sterkere ut i markedsføringen av pris på sine prefererte merker på de produktene som har fått økt konkurranse. Dette tyder på økt priskonkurranse på reseptfrie legemidler.

Konkurransetilsynet mener at konkurransen kunne gitt mer positive virkninger dersom salget av reseptfrie legemidler kunne skje på tilnærmet lik måte i apotek og andre utsalgsteder. På apotek kan kunden selv plukke de reseptfrie legemidler de ønsker. Det er heller ingen aldersbegrensning på salget.

Butikker og andre utsalgsteder som selger reseptfrie legemidler har ikke anledning til å la kunden selv se på, og velge ut, de produktene de ønsker. Dette er uheldig fordi butikkpersonalet ikke har lov å veilede kunden om legemidler. Veiledningsforbudet bør derfor være et selvstendig argument for selvplukk, ved at kunden kan få informasjon om produktet ved å lese på pakning, eller pakningsvedlegg. Konkurransetilsynet anbefaler derfor at reglene for salg av legemidler utenom apotek endres, slik at selvplukk også er mulig i disse utsalgstedene.

Legemidler som selges utenom apotek kan ikke selges til personer under 18 år. Dette betyr at apotekene har enerett ovenfor denne gruppen. Vi mener det er konkurransemessig uheldig at ikke personer under 18 år skal kunne nyte godt av ordningen med salg av reseptfrie legemidler utenom apotek.

Når det gjelder minimumssortiment siterer vi fra vår høringsuttalelse fra 24. mars 2003:

”HD foreslår å pålegge utsalgssteder krav om minimumsutvalg. Noen av begrunnelsene listes opp og kommenteres under.

*[Det er en] fordel for forbrukerne at de er klar over hva de kan forvente å finne av legemidler i dagligvarehandelen.*

Etter en kort innføringsfase uten minimumsutvalg, vil kundene fort bli klar over hva de kan forvente å finne. Konkurransetilsynet kan ikke se at et minimumsutvalg vil bedre situasjonen betydelig. Vi kan heller ikke se at dette er et særlig viktig argument.

Legemiddelverket foreslår et meget begrenset minimumsutvalg, og understreker at det er ”populære” legemidler og at det derfor neppe vil være en etableringshindring av betydning.

Hvis det er sannsynlig at utsalgsstedene vil ta inn minimumsutvalget uten at det stilles krav til det – slik begrunnelsen kan tyde på – vil et minimumskrav kun føre til ressurskrevende oppfølging av pålegget, men ha liten betydning for utvalget.

For HD er det tungtveiende at forbrukerne bør ha et minimum av forutberegnelighet når de ønsker å kjøpe et legemiddel mot en bestemt lidelse. HD sier videre at *”ordningens utbredelse og mottakelse i befolkningen vil trolig nyte godt av den faste rammen som et basisutvalg representerer.”*

Hvis det er slik at det vil lønne seg for de alternative utsalgsstedene å ha et bredt utvalg, tror Konkurransetilsynet at disse stedene vil føre et slikt utvalg uavhengig av pålegg i forskrift. Vi er av den oppfatning at utsalgsstedene selv er i stand til å bedømme innholdet i det utvalget kundene forventer. Vi tror videre at kundene vil forvente å finne et forskjellig utvalg av legemidler i forskjellige forretninger. På samme måte som en forventer å finne et smalere assortiment av varer i en lavprisbutikk, vil man forvente å finne et smalere assortiment av legemidler i den samme butikken.

Konkurransetilsynet stiller seg kritisk til krav om minimumsutvalg.”

Utover dette har Konkurransetilsynet ingen merknader til ordningen.

Med hilsen

Håkon Cosma (e.f.)  
seniorrådgiver

Knut Matre  
seniorrådgiver

Kopi til:

Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Postboks 8004

0030

Oslo